

ÖVERENSKOMMELSE
AVTAL 2016
mellan
VVS Företagen
och
Svenska Byggnadsarbetarförbundet

Mellan VVS Företagen och Svenska Byggnadsarbetareförbundet träffas härmed överenskommelse avseende Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl:s avtalsfrågor för tiden 1 april 2016 - 30 april 2017.

VVS Företagen och Svenska Byggnadsarbetareförbundet enas härmed om att prolongera mellanvarande avtal för nämnda tid med nedan angivna ändringar och tillägg.

Avtalet löper över en 13-månadersperiod. Det totala avtalsvärdet är fastställt till 2,38 procent, varav utgående lön ska uppräknas med 2,38 procent. Avtalsvärdet motsvarar 2,2 procent under en 12-månadersperiod.

Samtliga förändringar av löner och ersättningsbelopp gäller om inte annat särskilt angivits från och med den löneperiod som börjar den 1 april 2016 eller närmast därefter.

Ändrade allmänna villkor träder i kraft från och med den 1 april 2016 om inte annat anges särskilt.

Innehållsförteckning

Övergångsbestämmelserna	Bilaga 1
Överenskommelse rörande lägstlöner 2016	Bilaga 2
Överenskommelse rörande arbetet kring frågor om jämställdhet och mångfald	Bilaga 3
Överenskommelse rörande utökning av nära anhörigkretsen vid permission, § 4, mom 6.1	Bilaga 4
Överenskommelse om förändring av § 6 mom 4, Ackordsunderlag	Bilaga 5
Överenskommelse om förändring av § 9, mom 4, Lönespecifikation	Bilaga 6
Överenskommelse rörande information om karriärvägar i branschen	Bilaga 7
Överenskommelse om förändring av ÖLAS, § 5h, Arbetsgivarintyg	Bilaga 8
Överenskommelse rörande in- och utlåning	Bilaga 9
Överenskommelse rörande beräkningsmodell vid bibehållen lön	Bilaga 10
Överenskommelse rörande helglön även vid föräldraledighet och vab	Bilaga 11
Överenskommelse om förändring av ersättningen till handledare vid ackord	Bilaga 12
Överenskommelse rörande utbetalning av lön vid nyanställning efter den 16:e	Bilaga 13
Överenskommelse om förändring av § 10, mom 1, Arbetskläder	Bilaga 14
Överenskommelse rörande arbetsmiljöinstruktioner	Bilaga 15
Överenskommelse om förändring i Utbildningsavtalet, § 12: Undanta tvister om lön från skiljenämnd	Bilaga 16
Överenskommelse om förändring av ÖLAS, § 40, Förverkat belopp till YN	Bilaga 17
Överenskommelse om förändring av Utbildningsavtalet, § 8 Löner, mom 2	Bilaga 18
Överenskommelse om förändring av Arbetsmiljöavtalet	Bilaga 19
Överenskommelser rörande arbetsgrupper efter avtalsrörelsen 2016	Bilaga 20
Överenskommelse om ackordsfaktor för det rena ackordet	Bilaga 21
Överenskommelse rörande huvudentreprenörsansvar	Bilaga 22
Överenskommelse om avtalets giltighetstid	Bilaga 23

Parterna är överens om att tidigare överenskommelser, vilka inte sagts upp eller reglerats i denna överenskommelse, prolongeras.

Bestämmelserna i detta kollektivavtal innebär inte någon reglering av medbestämmandelagens § 32.

Denna överenskommelse har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilket respektive organisation erhållit varsitt.

Stockholm den 20 april 2016

VVS Företagen

Svenska Byggnadsarbetarförbundet

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Lönerevision 2016-04-01

Ändringar av löner sker fr o m den löneperiod som börjar den 1 april eller närmast därefter.

Följande höjningar ska utläggas av arbetsgivaren vid lönerevisionstillfället.

- 1.1 Utgående lön för yrkesarbetare som avlönas med fast tidlön beräknad per timme höjs med 4,69 kr/tim.
- 1.2 Utgående förtjänstökning per månad för yrkesarbetare, som omfattas av bestämmelserna om månadslön utgörs av 816 kr.
- 1.3 Utgående lön för anställda under utbildning och företagslärlingar och övriga icke fullbetalda arbetare, som har fast tidlön höjs enligt följande:

VVS Övriga arbetare		
Kategori/ fördelningstal	Höjning/ kr/tim	Höjning/ Kr/mån
0,40		
0,60		
0,80		

VVV Anställda under utbildning och företagslärling			
Utbildningsperiod	Fördelningstal	Höjning kr/tim	Höjning kr/mån
1	0,25		
2	0,30		
3	0,35		
4	0,40		
5	0,50		
6	0,60		
7	0,65		

8	0,75		
9	0,80		
10	0,90		

2. Efter lönerevision enligt p. 1.1 - 1.3 ska lönen uppgå till lägst detta avtals
lägstlöner.

3. I bonus-, provisions- och liknande system höjs utgående lön till yrkesarbetare
enligt följande:

Den fasta delens andel av den totala förtjänsten fastställs per timme. På samma
sätt fastställs bonusdelen och liknande. Den senare delen beräknas härvid som
ett genomsnitt under de senaste tre månaderna, om inget annat överenskommes.
På fasta delen utläggs härefter av 4,69 kr/tim den del som motsvarar den fasta
delens andel i lönesystemet.

För anställda under utbildning och företagslärlingar respektive icke fullbetalda
arbetare tillämpas vid denna beräkning höjningsbelopp som framgår av punkt
1.3 ovan.

Bonus- eller motsvarande del ändras ej.

AA JA

VVS Företagen och Byggnads är överens om att utgående
lägstlöner för yrkesarbetare höjs till nedanstående belopp.

För timlöneanställda

Lägstlön: 158 kr/tim

För månadslöneanställda

Lägstlön: VVS och Kyla 27 492 kr/mån

JA AH

Överenskommelse rörande arbetet kring frågor om jämställdhet och mångfald

Partsgemensamt arbete för ökad jämställdhet och mångfald

Parterna är ense om att frågan om ökad jämställdhet och mångfald inom bygg- och installationssektorn är en viktig och prioriterad fråga. VVS-branschens Yrkesnämnd arbetar idag med frågorna och får fortsatt förtroende från parterna att arbeta vidare med dem inom ramen för dess verksamhet och pågående arbete.

Överenskommelse rörande utökning av nära anhörigkretsen, § 4 Mom 6 Permission

6.1

Allmänt

Med permission avses kort ledighet med bibehållen lön under högst en dag. Vid nära anhörigs begravning kan permission dock också omfatta nödvändiga (högst två) resdagar.

Permission kan beviljas i följande fall:

1. Eget bröllop
2. Egen 50-årsdag
3. Förstagångsbesök hos läkare och tandläkare vid akut sjukdom eller olycksfall
4. Besök vid sjukvårdsinrättning eller företagshälsovårdcentral efter remiss av företagsläkare
5. Nära anhörigs frånfälle
6. Nära anhörigs begravning
7. Plötsligt svårt sjukdomsfall hos hemmaboende nära anhörig samt för icke hemmaboende barn för vilket arbetstagaren har underhållsskyldighet enligt lag.

Anmärkning

Som nära anhörig räknas make/maka, sammanboende, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, mor-, far- och svärföräldrar.

Som nära anhörig gällande punkt 5 och 6 räknas även make/makas/sammanboendes barn som under någon tid bott i det gemensamma hushållet.

Med sammanboende avses den som sammanlever med annan under äktenskapsliknande förhållanden.

Rätt till permission föreligger inte vid plötsligt svårt sjukdomsfall hos hemmaboende nära anhörig då arbetstagaren har rätt till tillfällig föräldrapenning.

VA AA

Överenskommelse om förändring av § 6, mom 4, Ackordsunderlag

§ 6 Mom 4 Ackordsunderlag

Till grund för ackordet ska ligga det använda underlaget samt erforderliga ritningar, beskrivningar och materialförteckning samt av arbetsgivaren framtagen mängdförteckning, om sådan finns.

Om ovanstående dokument inte överensstämmer med varandra ska beskrivningarna gälla.

Anmärkning

- 1. Av mängdförteckningen ska framgå den av arbetsgivaren planerade materialåtgången som kan redovisas i installationsdelar eller med utgångspunkt från planerad produktion.*
- 2. Såvida annat inte överenskommes mellan ackordstagaren och arbetsgivaren ska prisuppgift eller annan företagskänslig information inte lämna arbetsgivarens lokaler.*

Överenskommelse om förändring av § 9 mom 4, Lönescifikation

Lönescifikation

Varje löneutbetalning ska åtföljas av en specifikation med uppgift om företagets namn och organisationsnummer, arbetstagarens namn, löneperiod, samtliga lönedelar, övriga ersättningar och avdrag. Specifikationen ska vidare ange uppgift om intjänad semester, intjänad arbetstidsförkortning samt ackumulerad skatt för året i de fall företagets lönesystem möjliggör det.

JA AH

Överenskommelse rörande information om karriärvägar i branschen

Förslag på placering:

Anmärkning till § 5, mom 5

Arbetstagare utan tidigare yrkesutbildning i branschen skall i samband med anställningens ingående informeras om lämplig yrkesarbetarutbildning inom branschen.

Om arbetstagaren meddelar arbetsgivaren intresse av att genomgå sådan yrkesutbildning kan arbetsgivare och arbetstagare träffa överenskommelse om att klarlägga förutsättningarna för arbetstagaren att uppnå yrkesarbetarstatus och i tillämpliga fall upprätta en utbildningsplan.

Överenskommelse om förändring av ÖLAS, § 5h, Arbetsgivarintyg

§ 5 h Arbetsgivarintyg

I samband med att arbetstagarens anställning upphör ska arbetsgivaren, på arbetstagarens begäran, överlämna ett komplett ifyllt arbetsgivarintyg enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Arbetsgivarintyget ska, efter anställningens upphörande, överlämnas inom 14 dagar från det att arbetstagaren lämnat in sista tidrapporten.

Anmärkning

För arbetstagare vars anställning upphör under pågående ackord och vars lön vid ovanstående tidpunkt inte kan fastställas baseras löneunderlaget på ackordsförskottet.

Överenskommelse rörande in- och utlåning

SÄRSKILDA REGLER VID IN- OCH UTLÅNING AV ARBETSTAGARE MELLAN FÖRETAG

1 TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Vid in- och utlåning av arbetstagare inom Teknikinstallationsavtalets avtalsområde gäller reglerna i denna bilaga "Särskilda regler vid in- och utlåning av arbetstagare mellan företag".

2 ARBETSGIVARANSVAR OCH ARBETSMILJÖANSVAR

Den arbetsgivare som arbetstagare är anställd hos har arbetsgivaransvaret för arbetstagaren även under den period arbetstagaren lånas ut till annan arbetsgivare. Detta innebär bl.a. att lön betalas av utlånande arbetsgivare. Den arbetsgivare som har lånat in arbetstagare ansvarar för arbetsmiljön, i förhållande till inlånad arbetstagare, under inlåningsperioden.

Utlånad arbetstagare kvarstår i anställningen och behåller sin plats i turordningen hos den utlånande arbetsgivaren.

Inlånande företag får inte vidareutlåna inlånad arbetstagare till annat företag.

3 SAMTYCKE TILL UTLÅNING

Utlåning av arbetstagare får ske endast om berörd arbetstagare lämnar sitt samtycke till utlåningen.

4 KORTVARIG IN- OCH UTLÅNING

In- och utlåning under högst 30 arbetsdagar får ske utan iakttagande av reglerna i punkterna 5–6 nedan.

5 UTLÅNING

Utlåning ska föregås av förhandling med MB-grupp eller, om sådan saknas, med Byggnads region. Utlåningsperiodens längd får inte överstiga åtta (8) veckor. Överenskommelse om längre utlåning kan dock träffas med Byggnads region.

6 INLÅNING

Inlåning ska föregås av förhandling med berörd MB-grupp eller, om sådan saknas, med Byggnads region.

Överenskommelse rörande beräkningsmodell vid bibehållen lön, 4 § mom 2, 4 och 6, Utbildningsavtalet 4 § mom 3, 8 § mom 3, Företagsanpassad MB-organisation 10 §, Facklig förtroendemans 3 § d), Arbetsmiljöavtal 6-7 §§

§ 4 Frånvaro

Mom 1

Fridagar

Nyårs-, påsk-, pingst-, midsommar- och julafton är fridagar.

Mom 2

Helglön för timavlönade

För trettondagen, långfredagen, annandag påsk, 1 maj, Kristi Himmelfärdsdagen, nationaldagen, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton och nyårsdagen som infaller på en arbetsfri vardag (måndag till fredag), utges helglön.

Helglön utges inte när arbete utförs på helglöneberättigad dag. Enstaka arbetstimmar (arbetad tid), högst två, under sådana dagar föranleder ej proportionering av helglöneersättning. Vid lägre arbetstidsmått än heltid utbetalas helglön i förhållande till arbetstidsmålet.

Vid heltidsarbete ska helglön utges för tid då arbete skulle ha utförts.

Helglön utges under förutsättning att arbetstagaren för arbetsgivarens räkning arbetat för honom gällande full arbetstid närmast före och efter helgdagen.

Med arbetad tid jämföres:

- Sjukdom under arbetsgivarperioden
- Uttryckligen beviljad ledighet under de första fyra veckorna av ledigheten
- Semester
- Permittering under de första fyra veckorna av permitteringsperioden

Helglön utges inte om arbetstagaren har fått eller varit berättigad till ersättning från Försäkringskassan aktuell dag.

Om arbetstagaren har fått ersättning eller hade kunnat få ersättning avseende del av aktuell dag ska helglönen reduceras i motsvarande mån.

Helglön utgår med bibehållen lön.

För arbetstagare som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste 12 månaderna. Om arbetstagaren inte har arbetat under 12 månader beräknas genomsnittslönen på den tid som arbetstagaren har arbetat.

JA AH

För anställd under utbildning/företagslärling gäller istället en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex (6) månaderna. Om den anställde under utbildning/företagslärlingen inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som den anställde under utbildning/företagslärlingen har arbetat.

4.4

Sjuklön

En arbetstagare har enligt vad som framgår nedan rätt att vid sjukdom behålla lön och andra anställningsförmåner (sjuklön).

För arbetstagare som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste 12 månaderna. Om arbetstagaren inte har arbetat under 12 månader beräknas genomsnittslönen på den tid som arbetstagaren har arbetat.

För anställd under utbildning/företagslärling gäller istället en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex (6) månaderna. Om den anställde under utbildning/företagslärlingen inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som den anställde under utbildning/företagslärlingen har arbetat.

Arbetstagare, som inte ingår i ackordslag och inte heller ensam har ackord, åtnjuter individuell ersättning enligt för arbetstagaren gällande löneregler.

Mom 6

Permission

6.2

Allmänt

Med permission avses kort ledighet med bibehållen lön under högst en dag. Vid nära anhörigs begravning kan permission dock också omfatta nödvändiga (högst två) resdagar.

För arbetstagare som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste 12 månaderna. Om arbetstagaren inte har arbetat under 12 månader beräknas genomsnittslönen på den tid som arbetstagaren har arbetat.

För anställd under utbildning/företagslärling gäller istället en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex (6) månaderna. Om den anställde under utbildning/företagslärlingen inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som den anställde under utbildning/företagslärlingen har arbetat.

Permission kan beviljas i följande fall:

- Eget bröllop
- Egen 50-årsdag
- Förstagångsbesök hos läkare och tandläkare vid akut sjukdom eller olycksfall
- Besök vid sjukvårdsinrättning eller företagshälsocentral efter remiss av företagsläkare
- Nära anhörigs frånfalle
- Nära anhörigs begravning
- Plötsligt svårt sjukdomsfall hos hemmaboende nära anhörig samt för icke hemmaboende barn för vilket

arbetstagaren har underhållsskyldighet enligt lag.
Som nära anhörig räknas make/maka, sammanboende, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, mor-, far- och svärföräldrar.

Anmärkning

Rätt till permission föreligger ej vid plötsligt svårt sjukdomsfall hos hemmaboende nära anhörig då arbetstagaren har rätt till tillfällig föräldrapenning.

6.3

Arbetskada

Om en arbetstagare arbetat del av dag och därefter måste lämna arbetsplatsen under resten av arbetsdagen på grund av arbetskada, ska han erhålla permission för den tiden.

En förutsättning för rätt till bibehållen lön enligt mom 6.1 ovan är att arbetstagaren inte fått eller varit berättigad till ersättning för inkomstförlust från AFA Försäkring.

Utbildningsavtalet

§ 4 Företagets skyldigheter

Mom 1 *Undervisning och handledning*

Företaget ska ge undervisning och handledning, som syftar till goda kunskaper och färdigheter i yrket.

Gällande utbildningsplan och anvisningar ska följas. Företaget ska fortlöpande

verifiera kunskapsprov och utföra praktiska moment på www.vvsyn.se.

Anmärkning

Information om gällande utbildningsplan och anvisningar erhålls från VVS-YN:s hemsida.

Mom 2 *Yrkes- och fackteoriutbildning*

Företagslärling ska ges yrkes- och fackteoriutbildning i den omfattning som VVS-YN bestämmer. Sådan utbildning är normalt förlagd till skola och bekostas av företaget. Sådan utbildning ska ske av godkänd utbildare.

Anmärkning

Utbildning enligt mom 2 kan även bekostas av andra såsom kommuner och andra myndigheter.

Mom 3 *Bibehållen lön under utbildning*

Företagslärlingen har rätt till bibehållen lön under sådan utbildning som anges i mom 2 ovan.

För företagslärling som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex

TH AH

(6) månaderna. Om företagslärlingen inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som företagslärlingen har arbetat.

§ 8 Löner

Mom 1 **Lön för anställd under utbildning**

Anställda under utbildning avlönas i enlighet med

Lönebilagan

Tabell B

Mom 2 **Lön vid ny utbildningsperiod**

Vid övergång till ny utbildningsperiod tillämpas ny lön, nytt fördelningstal och nya övriga löneelement från och med den avlöningsperiod som börjar närmast efter det att angiven utbildningsperiod fullbordats och registrerats på www.vvsyn.se.

Mom 3 **Lön i samband med branschprov**

Arbetstagaren har rätt till bibehållen lön vid deltagande vid av VVS-YN organiserat branschprov.

För arbetstagare som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex (6) månaderna. Om arbetstagaren inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som arbetstagaren har arbetat.

Företagsanpassad MB-organisation

§ 10 *Fackligt kontaktarbete*

Ledamöter i MB-grupper på regional nivå äger i samband med de fasta informationstillfällena enligt § 7 rätt att för internt fackligt kontaktarbete disponera högst fyra timmar per gång med bibehållen lön enligt § 9 ovan. Ledamöter i MB-grupp på företagsnivå äger på motsvarande sätt disponera högst 8 timmar per tillfälle.

För MB-ledamot som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste 12 månaderna. Om MB-ledamoten inte har arbetat under 12 månader beräknas genomsnittslönen på den tid som MB-ledamoten har arbetat.

För MB-ledamot som är anställd under utbildning/företagslärling gäller istället en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex (6) månaderna. Om den anställde under utbildning/företagslärlingen inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som den anställde under utbildning/företagslärlingen har arbetat.

Fråga om tid för internt fackligt kontaktarbete vid annat primärt informationstillfälle än de i § 7, 1st angivna överenskommets lokalt mellan företag och MB-grupp.

Facklig förtroendeman

§ 3 **Omfattningen och förläggningen av den fackliga förtroendemannens ledighet för det fackliga uppdraget samt ersättning för detta (6 och 7 §§ förtroendemannalagen)**

d) Bibehållna anställningsförmåner

Vid ledighet som avser den fackliga verksamheten på förtroendemannens egen arbetsplats ska den fackliga förtroendemannen ha rätt till bibehållen lön och bibehållna anställningsförmåner.

För facklig förtroendeman som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste 12 månaderna. Om den fackliga förtroendemannen inte har arbetat under 12 månader beräknas genomsnittslönen på den tid som den fackliga förtroendemannen har arbetat.

För facklig förtroendeman som är anställd under utbildning/företagslärling gäller istället en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex (6) månaderna. Om den anställde under utbildning/företagslärlingen inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som den anställde under utbildning/företagslärlingen har arbetat.

Anmärkning

För förtroendeman som utför sitt fackliga arbete på heltid beräknas ny lön med utgångspunkt från den årliga procentuella löneutveckling som varit för den jämförelsegrupp förtroendemannen skulle ha tillhört om han istället fullgjort sina ordinarie arbetsuppgifter. Överenskommelse om vilken jämförelsegrupp som avses bör snarast möjligt träffas mellan företaget och Byggnads region.

Arbetsmiljöavtal

§ 6 *Årlig skyddsombudsdag*

Efter slutförd grundutbildning har skyddsombud rätt att med bibehållen lön delta i årligen återkommande skyddsombudsdag. Under skyddsombudsdagen får två (2) timmar disponeras för internt fackligt arbete.

För skyddsombud som ingår i ackordslag eller ensam har ackord beräknas bibehållen lön som en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste 12 månaderna. Om skyddsombudet inte har arbetat under 12 månader beräknas genomsnittslönen på den tid som skyddsombudet har arbetat.

För skyddsombud som är anställd under utbildning/företagslärling gäller istället en genomsnittslön baserad på arbetad tid under de senaste sex (6) månaderna. Om den anställde under utbildning/företagslärlingen inte har arbetat under sex (6) månader beräknas genomsnittslönen på den tid som den anställde under utbildning/företagslärlingen har arbetat.

AA AH

§ 7

Fackligt arbetsmiljöarbete

Nyutsett skyddsombud har rätt att med bibehållen lön enligt 6 § ovan delta i facklig introduktionsutbildning om högst åtta (8) timmar.

JH AH

Överenskommelse rörande helglön även vid föräldraledighet och vab

§ 4 Frånvaro

Mom 2

Helglön för timavlönade

För trettondagen, långfredagen, annandag påsk, 1 maj, Kristi Himmelfärdsdagen, nationaldagen, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton och nyårsdagen som infaller på en arbetsfri vardag (måndag till fredag), utges helglön.

Helglön utges inte när arbete utförs på helglöneberättigad dag. Enstaka arbetstimmar (arbetad tid), högst två, under sådana dagar föranleder ej proportionering av helglöneersättning. Vid lägre arbetstidsmått än heltid utbetalas helglön i förhållande till arbetstidsmålet.

Vid heltidsarbete ska helglön utges för tid då arbete skulle ha utförts.

Helglön utges under förutsättning att arbetstagaren för arbetsgivarens räkning arbetat för honom gällande full arbetstid närmast före och efter helgdagen.

Med arbetad tid jämföras:

- Sjukdom under arbetsgivarperioden
- Uttryckligen beviljad ledighet under de första fyra veckorna av ledigheten
- Semester
- Permittering under de första fyra veckorna av permitteringsperioden
- Tillfällig vård av barn (dock högst under de första fyra veckorna av varje frånvarandeperiod)
- Föräldraledighet under de första fyra veckorna av föräldraledigheten

Helglön utges inte om arbetstagaren har fått eller varit berättigad till ersättning från Försäkringskassan aktuell dag.

Anmärkning

Om arbetstagaren är frånvarande på grund av tillfällig vård av barn vid barns födelse eller adoption för att närvara vid födseln, ta hand om hemmet eller vårda barn (mest känt som de tio "pappadagarna") och i direkt anslutning till detta tar föräldraledighet, jämföras den sammanlagda frånvaron med arbetad tid i totalt högst fyra veckor från den första frånvarodagen.

Överenskommelse om förändring av ersättningen till handledare vid ackord

§ 6 mom 15 och Lönebilagan Tabell F

§ 6 Mom 15

Ersättning till ackordslag för handledning (gäller VVS-företag m.fl.)

Ackordslag som handleder och instruerar anställda under utbildning och/eller företagslärling har rätt till ersättning för detta med belopp som anges i

Lönebilagan Tabell F

Ersättning utges för all tid som den anställde under utbildning och/eller företagslärlingen arbetar på ackord.

Ersättningen fördelas bland de i ackordslaget som har fördelningstal 1.0

Ersättningen utges ej vid arbete mot fast tidlön.

Lönebilagan TABELL F

Ersättning till ackordslag som handleder anställda under utbildning och företagslärling

Utbildningsperiod	Kronor per anställd under utbildning och företagslärlings
9-10	7,00
7-8	12,00
5-6	17,00
3-4	21,00
1-2	30,00

Ersättningen fördelas bland de i ackordslaget som har fördelningstal 1.0

Överenskommelse rörande utbetalning av lön vid nyanställning efter den 16:e

§ 9 Mom 2

Löneperiod

Lön och övriga ersättningar utbetalas senast den 25:e varje kalendermånad enligt följande:

- Vid prestationslön utbetalas överenskommen förskottslön/utbetalningsnivå.
- Vid tidlön utbetalas överenskommen timlön respektive månadslön.

Tidbrytningsdagen är den sista i månaden.

Anmärkning

1. Tidbrytningsdag kan förläggas till tidpunkt närmare löneutbetalningsdagen. Beslut om sådan förändring ska föregås av MB-förhandling.
2. Ackordspremie, ackordsöverskott och resultatlönepremie utbetalas på den avlöningsdag som infaller närmast efter den löneperiod under vilken fördelningslista färdigställts.
3. Vid nyanställning där arbetstagarens första anställningsdag infaller den 16:e eller senare i kalendermånaden kan utbetalning av lön ske nästföljande månad i enlighet med ovanstående § 9 mom 2 i de fall företaget tillämpar förskottslön.

Överenskommelse om förändring av § 10, mom 1, Arbetskläder

§ 10 Övrigt

Mom 1

Arbetsredskap

Arbetsgivaren tillhandahåller nödvändiga och fullgoda arbetsredskap och arbetskläder. Arbetsredskap, arbetskläder och material ska av arbetstagarna brukas och vårdas med omsorg och aktsamhet.

Arbetstagare är ersättningsskyldig för, genom bevislig vårdslöshet, bortkomna eller skadade arbetsredskap och arbetskläder. Ersättning utgår enligt nettopris med avdrag för skäligt slitage. En förutsättning för ersättningsskyldighet är att arbetsgivaren tillhandahåller möjlighet att förvara arbetsredskap och arbetskläder i låsbart utrymme på arbetsstället.

Anmärkning

- 1. Arbetstagare ska omedelbart till arbetsledningen anmäla om utkvitterat arbetsredskap eller arbetskläder kommit bort. Om det vid inventering saknas arbetsredskap eller arbetskläder, som inte anmälts bortkommet, är arbetstagaren ersättningsskyldig med belopp som anges ovan. För att vara ersättningsskyldig ska det inte ha gått längre tid än 12 månader från senaste inventeringstillfället.*
- 2. Arbetstagare, som utfört svetsningsarbete, ska efter arbetsdagens slut demontera svetsverket.*

Överenskommelse rörande arbetsmiljöinstruktioner

§ 10 Övrigt

Mom 8 Arbetsmiljöinstruktioner

Arbetstagare är skyldig att rätta sig efter vid var tid gällande arbetsmiljöinstruktioner.

Anmärkning

Vid bedömningen av om ett avsteg från given instruktion har skett ska det tas i beaktande ifall berörd arbetstagare har haft tillräckliga kunskaper, om denne erhållit skriftliga och/eller muntliga instruktioner från arbetsgivaren samt om berörd arbetstagare har erhållit rätt typ av utrustning.

Protokollsanteckningar

§ 10 Mom 8 Arbetsmiljöinstruktioner

11. Parterna är överens om att skyldigheten för arbetstagare att rätta sig efter vid var tid gällande arbetsmiljöinstruktioner är en ordningsregel som är intagen för att påminna om vilka regler som gäller enligt relevant lagstiftning och annan normgivning.

P. 11 (ÖLAS) blir p. 12

Överenskommelse om förändring i Utbildningsavtalet, § 12: Undanta tvister om lön från skiljenämnd

§ 12 Tvister

Mom 1 Skiljenämnd

VVS-YN har på framställan av part att såsom skiljenämnd avgöra tvister rörande tolkning eller tillämpning av §§ 2-7 och 9 samt § 11 mom 1 i detta avtal. VVS-YN får endast avgöra frågan om skadestånd, när det gäller § 11 mom 1 i detta avtal. Om majoritetsbeslut inte kan uppnås i nämnden, ska på parts begäran opartisk ordförande, utsedd av Arbetsmarknadens Yrkesråd, tillkallas att delta i ärendets prövning och avgörande.

Mom 2 Förhandlingsordning

I den mån nämnden inte har att avgöra tvist enligt mom 1, behandlas tvister enligt förhandlingsordningen i § 11 Teknikinstallationsavtalet.

Överenskommelse om förändring av ÖLAS, § 40, Förverkat belopp till YN

ÖLAS

§ 40

Skadestånd

En arbetsgivare som bryter mot detta avtal ska betala inte bara lön och andra anställningsförmåner som arbetstagaren kan ha rätt till utan även ersättning för skada som uppkommer. När en arbetstagare inte iakttar uppsägningstiden enligt § 13 är hans inestående lön förverkad intill ett belopp som motsvarar 25 % av lönen beräknad per timme för den del av uppsägningstiden som inte iakttagits. Förverkandet får dock inte överstiga 75 % av den inestående lönen.

Skadestånd enligt första stycket kan avse både ersättning för den förlust som uppkommer och ersättning för den kränkning som lagbrottet innebär. Ersättning för förlust som avser tid efter anställningens upphörande får under alla förhållanden bestämmas till högst det belopp som anges i § 41.

Om det är skäligt, kan skadeståndet sättas ned eller helt falla bort.

Överenskommelse om förändring av Utbildningsavtalet, § 8 Löner, mom 2

Utbildningsavtalet § 8 mom 2

Lön vid ny utbildningsperiod

Vid övergång till ny utbildningsperiod tillämpas nytt fördelningstal samt nya övriga löneelement från och med den avlöningsperiod som börjat närmast efter det att angiven utbildningsperiod fullbordats och registrerats.

Överenskommelse om förändring av Arbetsmiljövtalet

§ 2 Partssamverkan

Mot bakgrund av parternas gemensamma mål har parterna inrättat ett rådgivande organ i övergripande arbetsmiljöfrågor, centrala arbetsmiljörådet. I arbetsmiljörådet ska beslut om partsgemensamma arbetsgrupper i särskilda frågor kunna fattas.

I arbetsmiljörådet ingår två representanter från vardera parten. Beslut ska tas i enighet.

§ 3 Samverkan i företagen

Arbetsgivaren ansvarar enligt lag och detta avtal för en säker och tillfredsställande arbetsmiljö. Detta innebär bl.a. att arbetsgivaren ska organisera och planera arbetet så att arbetstagaren inte utsätts för fysisk eller psykisk belastning som kan medföra ohälsa eller olycksfall.

Formerna för samverkan enligt arbetsmiljölagen sker med utgångspunkt i MB-överenskommelsen, varvid samverkan sker mellan arbetsgivaren och MB-gruppen.

Saknas MB-grupp sker samverkan mellan arbetsgivaren och skyddsombudet. Saknas skyddsombud sker samverkan med facklig förtroendemans, och om sådan saknas, Byggnads region.

Överläggning i arbetsmiljöfrågor

Anser MB-grupp, skyddsombud, facklig förtroendemans eller, där sådan saknas, Byggnads region att arbetsgivaren inte fullgjort sina skyldigheter enligt ovan ska anmälan härom skyndsamt göras till arbetsgivaren.

Arbetsgivaren ska snarast möjligt överlägga med MB-grupp, skyddsombud, facklig förtroendemans eller, där sådan saknas, Byggnads region om de åtgärder som ska vidtas. Vid överläggningen ska protokoll upprättas och justeras av parterna. Kan enighet inte uppnås vid överläggningen ska parterna, senast inom fem (5) kalenderdagar från det att överläggningen avslutades, gemensamt vända sig till Arbetsmiljöverkets tillsynsmyndighet på orten för slutgiltigt avgörande i frågan.

Underlåtenhet att fullgöra överläggningsskyldigheten enligt andra stycket ovan, eller att inte fullgöra åtgärder som gemensamt beslutats vid sådan överläggning eller med anledning av slutligt avgörande från Arbetsmiljöverket, utgör kollektivavtalsbrott. Om arbetsgivaren har drabbats av straff eller annan påföljd enligt Arbetsmiljölagen på grund av sådan underlåtenhet ska allmänt skadestånd inte utgå.

§ 4 Företagshälsovård

Varje företag ska tillhandahålla företagshälsovård i den omfattning som motiveras av företagets storlek, organisation och produktionsinriktning. Dessförinnan ska samverkan enligt § 3 äga rum.

Företagshälsovården ska bygga på en helhetssyn av arbetsmiljöverksamheten och omfatta frågor om arbetsmiljö, arbetsorganisation och arbetslivsrehabilitering. Företagshälsovården ska i allt väsentligt arbeta förebyggande och utgöra en expertfunktion inom områdena arbetsmiljö och arbetslivsinriktad rehabilitering.

Företagshälsovården ska vara oberoende, kompetent och kunna lämna förslag på åtgärder avseende såväl enskilda individer som verksamheten i stort.

En anställd har rätt till hälsoundersökning minst en gång vart tredje år. För nyanställda bör en hälsoundersökning genomföras inom sex månader från anställningens början om inte en hälsoundersökning har förevarit inom en treårsperiod.

Parterna förutsätter att arbetsgivaren genom avtal eller på annat sätt säkerställer att resultat från hälsoundersökningar och förslag till åtgärder, som dessa föranlett, återförs till företaget. Parterna förutsätter att arbetsmiljörådet får ta del av samma material hos företagshälsovården.

§ 5 Arbetsmiljöutbildning

Syftet med utbildningen är att höja kunskapsnivån i arbetsmiljöfrågor och skapa möjligheter för löpande förbättringar av arbetsmiljön i företagen. Arbetsmiljöutbildning enligt detta avtal inskränker inte de fackliga organisationernas rätt enligt förtroendemannalagen.

a) Grundutbildningens målgrupp, innehåll och omfattning

Personal i arbetsledande ställning, skyddsombud och ledamöter i skyddskommittéer och MB-grupp som erhållit särskilt arbetsmiljöuppdrag ska beredas tillfälle att genomgå grundutbildningen. Grundutbildning skall genomföras snarast möjligt efter att uppdragen har erhållits. Utbildningens innehåll, omfattning och upplägg fastställs i central utbildningsplan.

b) Utbildningsplan

Grundutbildning ska genomföras enligt en fyraårig utbildningsplan och omfattar totalt 12 dagar.

c) Planering och genomförande av arbetsmiljöutbildning

Utbildning av skyddsombud och annan arbetsmiljöutbildning ska genomföras som partsgemensam lokalt arrangerad utbildning. Utbildningen kan också genomföras företagsinternt eller av särskild kursanordnare. I dessa fall ska parterna lokalt kontaktas och ges möjlighet att medverka.

Genomförandet av skyddsombudsutbildning ska ske efter samverkan enligt § 3.

Centralt arbetsmiljöråd enligt § 2 rekommenderar utbildningsmaterial och godkänner utbildningsplaner. Dessa ska användas vid grundutbildningen.

Arbetsgivaren svarar för arbetstagarens lön och eventuella merkostnader i samband med utbildningen.

d) Handledare (utbildare)

Utbildare ska ha bred kompetens inom arbetsmiljöområdet och bör ha genomgått handledarutbildning samt kunna leda utbildningen på det sätt som utbildningsplanen anger.

e) Påbyggnadsutbildning

Påbyggnadsutbildning är i första hand avsedd för i punkt a) uppräknade arbetstagare.

Påbyggnadsutbildning ska ge specialkompetens inom arbetsmiljöområdet. Utbildningen ska vara behovsprövad och ha till syfte att skapa förutsättningar för arbetstagaren att möta de arbetsmiljökrav som gäller för befattningen/arbetsmiljöuppdraget.

Påbyggnadsutbildning kan t ex vara utbildning i rehabiliteringsfrågor avsedd för arbetstagare som handlägger rehabiliteringsärenden.

Överenskommelse om arbetsgrupper

Redaktionellt arbete utifrån VVS Företagens redaktionella yrkanden

Parterna är överens om att vid redigeringen av Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl kommer VVS Företagens redaktionella yrkanden som överlämnades den 23 februari 2016 att gå igenom partsgemensamt.

Arbetsgrupp gällande översyn av resebestämmelserna

VVS Företagen och Byggnads är överens om att se över resebestämmelserna, § 7a och § 7b, i sin helhet. Parterna tillsätter härmed en partsgemensam arbetsgrupp som får i uppdrag att:

- se över möjligheterna till en sammanslagning mellan § 7a och § 7b, samt
- genomföra en harmonisering, förenkling och begränsning av bestämmelserna i förhållande till skattelagstiftningen.

Parternas respektive yrkanden från avtalsrörelsen 2016 ska ingå som en del av arbetsgruppens arbete.

Parterna är överens om att direkt efter det att avtalsförhandlingarna 2016 är slutförda inleda arbetet med översynen. Arbetsgruppen ska presentera sitt arbete senast den 31 januari 2017.

Arbetsgrupp gällande översyn av Anställningsskyddsöverenskommelsen

VVS Företagen och Byggnads är överens om att se över Anställningsskyddsöverenskommelsen i sin helhet. Parterna tillsätter härmed en partsgemensam arbetsgrupp som får i uppdrag att utreda om den nuvarande modellen med blandad avtalstext och kollektivavtalstext är tillräckligt tydlig. Parternas yrkanden och redaktionella förändringar, som inte redan blivit beaktade i avtalsrörelsen, ska ingå som en del av arbetsgruppens arbete.

Parterna är överens om att direkt efter det att avtalsförhandlingarna 2016 är slutförda inleda arbetet med översynen. Arbetsgruppen ska presentera sitt arbete senast den 31 januari 2017.

Arbetsgrupp gällande översyn av § 5, Löner

Parterna är överens om att § 5, Löner, bör förtydligas. Parterna tillsätter härmed en partsgemensam arbetsgrupp som får i uppdrag att se över § 5, Löner, i sin helhet.

Parterna är överens om att direkt efter det att avtalsförhandlingarna 2016 är slutförda inleda arbetet med översynen.

Arbetsgrupp gällande översyn av Utbildningsavtalet

VVS Företagen och Byggnads är överens om att se över Utbildningsavtalet i en partsgemensam arbetsgrupp. Arbetsgruppen får i uppdrag att:

VH AH

- utreda i vilka delar Utbildningsavtalet bör förändras för att tillgodose branschens behov av yrkesarbetare och kompetens,
- hur Utbildningsavtalet bör förändras för att skapa förutsättningar för arbetsgivare i branschen att våga anställa "anställda under utbildning" och företagslärlingar, samt
- föreslå, för att uppnå ovan angivna behov, erforderliga förändringar i Utbildningsavtalet.

Parterna är överens om att direkt efter det att avtalsförhandlingarna 2016 är slutförda inleda arbetet med översynen. Arbetsgruppen ska presentera sitt arbete senast den 31 januari 2017.

VB AH

Bilaga 2, Avtalstext

Överenskommelse om ackordsfaktor för det rena ackordet.

Överenskommelsen gäller fr.o.m. den 1 januari 2016 och ersätter den mellan parterna tidigare träffade överenskommelsen i nedanstående delar.

§ 1 Nivåer

Ackordsfaktorn indelas även fortsättningsvis länsvis i tre nivåer. Den geografiska indelningen följer den som överenskommit i Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl 2013-2016 enligt följande;

Ackordsfaktor, nivå 1 gäller i storstadsregionerna Stockholms län och Uppsala län.

Ackordsfaktor, nivå 2 gäller i Dalarnas län, Gävleborgs län, Hallands län, Jönköpings län, Kronobergs län, Skåne län, Södermanlands län, Värmlands län, Västmanlands län, Västra Götalands län, Västerbottens län, Västernorrlands län, Örebro län och Östergötlands län.

Ackordsfaktor, nivå 3 gäller i Blekinge län, Gotlands län, Jämtlands län, Kalmar län och Norrbottens län.

Vid Isolerings- och Industriackord tillämpas centralt reglerad ackordsfaktornivå 2, för samtliga län.

Vid Sprinklerackord tillämpas av parterna fastställd ackordsfaktor 1 för samtliga län.

§ 2 Ackordsfaktorn fr o m 2016 och t o m den 31 mars 2017

För arbeten som påbörjas 2016 gäller följande ackordsfaktorer:

Nivå 1:	181,00 kr
Nivå 2:	175,00 kr
Nivå 3:	169,50 kr

§ 3 Revisionsdatum samt beräkningsmetoder för nya ackordsfaktorer

Ackordsfaktorn revideras därefter årligen per den 1 april.

Höjningen kommer då att utgöra 90 % av den i Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyls avtalade höjning av fast tidlön för yrkesarbetare.

När ny ackordsfaktor träder i kraft proportioneras vid tidpunkten pågående ackord med hänsyn tagen till nedlagd tid före och efter ändringstidpunkten.

Förändrad ackordsfaktor vid pågående ackord ska endast fördelas bland de arbetstagare som har lagt ned tid i ackordet efter ändringstidpunkten.

Om det vid ändringstidpunkten av ackordsfaktorn återstår tre månader eller mindre av det pågående ackordsarbetet tillämpas den tidigare gällande ackordsfaktorn för hela ackordet.

§ 4 Avvikelser

Parterna är överens om att arbeten som, i samband med del- eller slutavstämning, befins innebära en avvikelse understigande 0 % eller överstigande 35 % gemensamt ska granskas och analyseras av arbetsgivaren och ackordstagaren.

§ 5 Uppgiftsutlämnande i samband med del- eller slutavstämning

TH AH AH

5.1 Uppgiftsutlämnande

Arbetsgivaren och ackordstagaren ska i samband med del- eller slutavstämning gemensamt kontrollera arbetstiden för arbetet. Med de begränsningar som framgår av 5.2 nedan ska arbetsgivaren därefter insända nedanstående uppgifter till Byggnads region:

- Namn och personnummer på de som ingår i ackordslaget
- Överenskommen ackordssumma
- Fördelningstal
- Arbetstiden för det nedlagda arbetet

5.2 Samtycke

För att uppgiftslämnandet inte ska bryta mot personuppgiftslagen (PUL) är parterna överens om att företaget måste inhämta och erhålla samtycke för att få sända över namn, personnummer och fördelningstal till Byggnads. Närmare bestämmelser kring detta förfarande framgår nedan.

Om samtycke inte erhållits från berörd arbetstagare får företaget inte skicka in uppgifter om dennes namn, personnummer och fördelningstal till Byggnads region. Arbetstagaren benämns istället på valfritt oidentifierat sätt.

Om ett uppgiftslämnande visar sig strida mot PUL, så ska det snarast upphöra.

JA
AI

AI JA

§ 4 Avvikelser

Parterna är överens om att arbeten som, i samband med del- eller slutavstämning, befinns innebära en avvikelse understigande 0% eller överstigande 35 % gemensamt ska granskas och analyseras av arbetsgivaren och ackordstagaren.

§ 5 Partsgemensam utbildning

En partsgemensam utbildning kring ackordet skall genomföras snarast. Arbetsgivaren bestämmer om, och i så fall, vem av arbetstagarna som skall gå på utbildningen. Utbildningen skall ske på betald arbetstid.

§ 6 Uppgiftsutlämnande i samband med del- eller slutavstämning

6.1 Bakgrund

Av § 6 mom. 17 i Teknikinstallationsavtalet VVS & Kyl 2013-2016 framgår bland annat att det åligger arbetsgivaren att "När arbetet enligt ackordsöverenskommelsen samt tilläggs- och ändringsarbeten slutförts sker slutavstämning. Vid del- eller slutavstämning kontrollerar arbetsgivaren och ackordstagaren gemensamt arbetstiden för arbetet och arbetsgivaren insänder resultatet till Byggnads region.

6.2 Uppgiftsutlämnande

Arbetsgivaren och ackordstagaren ska i samband med del- eller slutavstämning gemensamt kontrollera arbetstiden för arbetet. Med de begränsningar som framgår av 6.3 nedan ska arbetsgivaren därefter insända nedanstående uppgifter till Byggnads region:

- Namn och personnummer på de som ingår i ackordslaget
- Överenskommen ackordssumma
- Fördelningstal
- Arbetstiden för det nedlagda arbetet

6.3 Samtycke

För att uppgiftslämnandet inte ska bryta mot personuppgiftslagen (PUL) är parterna överens om att företaget måste inhämta och erhålla samtycke för att få sända över namn, personnummer och fördelningstal till Byggnads. Närmare bestämmelser kring detta förfarande framgår nedan.

Om samtycke inte erhållits från berörd arbetstagarare får företaget inte skicka in uppgifter om dennes namn, personnummer och fördelningstal till Byggnads region. Arbetstagararen benämns istället på valfritt avidentifierat sätt, exempelvis som A, B eller C.

Om ett uppgiftslämnande visar sig strida mot PUL, så ska det snarast upphöra.

Ytterligare bestämmelser om Byggnads personuppgiftsbehandling i samband med uppgiftslämnandet framgår av bilaga 1, Personuppgiftsbehandling.

§7 Moratorium

Byggnads förbinder sig att under perioden 1 januari 2016—31 juli 2016 inte påkalla förhandling eller stämning om ett företag missar något eller bryter mot reglerna. Istället skall eventuella fel lösas på fredlig väg.

TH
AA
AA

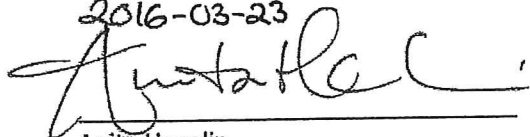
§ 8 Kollektivavtalstext och giltighetstid

Bilaga 2, Avtalstext skall föras in i Teknikinstallationsavtalet i avtalstrycket för 2016 års avtalsrörelse.

Överenskommelsen gäller med samma tid och med samma uppsägningstid som Teknikinstallationsavtalet.

VVS FÖRETAGEN

2016-03-23

Anita Hagelin
Biträdande Förhandlingschef
Installatörsföretagen

BYGGNADS

2016-03-23

Torbjörn Hagelin
Avtalssekreterare

Bilaga 1

Personuppgiftsbehandling

- 1.1. Förutsättningarna för medlemsföretagens tillhandahållande av personuppgifter i anslutning till ackordsavstämning är dels att respektive berörd arbetstagare lämnar sitt giltiga samtycke till utlämnandet av dennes personuppgifter, dels att personuppgifterna efter utlämnande behandlas i enlighet med tillämplig personuppgiftslagstiftning. För det fall arbetstagaren inte lämnar sitt samtycke så ska företaget ändå överlämna avidentifierad uppgift om arbetad tid och ackordssumma till Byggnads.
- 1.2. Medlemsföretagen är personuppgiftsansvariga för sin interna behandling av personuppgifterna liksom för den behandling som sker genom utlämnandet av personuppgifterna till Byggnads, inklusive till Byggnads respektive regioner.
- 1.3. Byggnads är personuppgiftsansvarig för (i) mottagandet av personuppgifterna, och (ii) Byggnads interna behandling av personuppgifterna (inklusive Byggnads respektive regioners behandling).
- 1.4. Utlämnade personuppgifter får endast behandlas för följande ändamål:
 - a) För att kunna bedöma om arbetstagaren fått korrekt lön och ersättning i det aktuella ackordet, och
 - b) för att fortlöpande framställa samlad statistik uppdelad på regionområdesnivå eller större geografiska områden fördelat per yrkeskategori eller för flera yrkeskategorier tillsammans samt på ålder och könstillhörighet.
- 1.5. Byggnads (inklusive Byggnads respektive regioner) får varken direkt eller indirekt efterforska eller på annat sätt röja identiteten på avidentifierade personuppgifter.
- 1.6. Byggnads (inklusive Byggnads respektive regioner) är skyldigt att iaktta och följa vad som föreskrivs i personuppgiftslagen (1998:204) ("PUL") och tillämpliga författningar, föreskrifter, råd och branschöverenskommelser.
- 1.7. VVS Företagen/Installatörsföretagen och Byggnads ska tillsammans ta fram en samtyckesblankett till medlemsföretagen som ska innehålla information till de anställda, vars personuppgifter kan komma att lämnas ut från medlemsföretagen, att personuppgifterna efter giltigt samtycke lämnas ut, till vem personuppgifterna lämnas ut och för vilket ändamål personuppgifterna behandlas. Informationen ska i övrigt uppfylla de krav som uppställs i 25 § PUL.
- 1.8. Om Byggnads vidtar rättelse av felaktigt behandlade personuppgifter enligt 28 § PUL ska Byggnads informera medlemsföretaget där arbetstagaren är anställd eller har varit anställd om vilken rättelse som vidtagits och anledningen till detta.
- 1.9. Om enskild individ återkallar sitt samtycke till utlämnandet av dennes personuppgifter inom ramen för detta avtal ska Byggnads (inklusive Byggnads respektive regioner) omgående upphöra med sådan behandling av individens

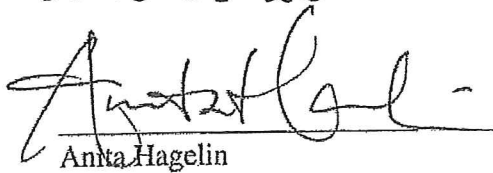
AH
AA
TA

personuppgifter som strider mot PUL och radera sådana personuppgifter som Byggnads enligt PUL inte längre har rätt att inneha. Om individen återkallar sitt samtycke direkt hos Byggnads ska Byggnads utan dröjsmål kontakta medlemsföretaget där arbetstagaren är anställd eller har varit anställd och informera om mottagandet av återkallelsen.

- 1.10. För det fall Datainspektionen eller annan myndighet riktar anmärkningar mot Byggnads personuppgiftsbehandling ska Byggnads omedelbart informera medlemsföretaget där arbetstagaren är anställd eller har varit anställd och vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse. För det fall Byggnads personuppgiftsbehandling skulle bli föremål för föreläggande och/eller förbud meddelat av domstol eller myndighet, ska Byggnads (inklusive Byggnads respektive regioner), oaktat om föreläggandet och/eller förbudet vunnit laga kraft, omedelbart upphöra med den personuppgiftsbehandling som är föremål för föreläggandet och/eller förbudet. Så länge felet kvarstår, upphör på samma sätt berört medlemsföretags skyldighet att överlämna personuppgifter kopplat till föreläggandet och/eller förbudet till Byggnads, inklusive Byggnads respektive regioner, inom ramen för detta avtal.
- 1.11. Byggnads bör på begäran av VVS Företagen/Installatörsföretagen förse VVS Företagen/Installatörsföretagen med statistik som tagits fram inom ramen för detta avtal. Detta bör ske utan oskäligt dröjsmål. Statistiken ska tillhandahållas som icke analyserad rådata i ett digitalt, lättillgängligt och strukturerat format.
- 1.12. Om central part får kännedom om att oenighet uppstått inom ramen för denna bilaga ska centrala parter omgående behandla frågan och försöka lösa denna i enlighet med tillämplig personuppgiftslagstiftning.
- 1.13. Om oenighet enligt punkten 1.12 inte kan lösas ska tvisten lösas inom ramen för vid var tid tillämplig förhandlingsordning i Teknikinstallationsavtalet.

VVS FÖRETAGEN/
INSTALLATÖRSFÖRETAGEN

2016-03-23

Anita Hagelin
Biträdande förhandlingschef

BYGGNADS

2016-03-23

Torbjörn Hagelin
Avtalssekreterare

98 AH AH

Protokoll

2016-02-19

Förhandling om införandet av ett huvudentreprenörsansvar

Närvarande: Anita Hagelin, VVS Företagen/Installatörsföretagen
Åsa Nelhans, VVS Företagen/Installatörsföretagen
Mathias Fors, Maskinentreprenörerna
Claes Arenander, Plåtslageriernas Riksförbund

Torbjörn Hagelin, Svenska Byggnadsarbetareförbundet
Anneli Ohlsson Anderbjörk, Svenska Byggnadsarbetareförbundet

Vid anteckningarna: Åsa Nelhans

Mötesdatum: 2, 16, 23 november 2015 samt diverse e-postkorrespondens

- § 1 Parterna förhandlar och kommer överens om formerna och villkoren för respektive arbetsgivarförbunds antagande av det av Sveriges Byggindustrier ("BI") och Svenska Byggnadsarbetareförbundet ("Byggnads") den 31 mars 2014 antagna kollektivavtalet avseende huvudentreprenörsansvar (tillägg och förändringar i Byggavtalet, bilaga D, avsnitt 4.1, punkten e samt avsnitt 6).
- § 2 Parterna tecknar separat antagandeöverenskommelse med tillhörande bilaga för respektive arbetsgivarförbund.
- § 3 Arbetsgivarparterna för fram sin ståndpunkt att Medlingsinstitutets hemställan per den 31 mars 2014 utgör centralt tolkningsunderlag vid eventuell tvist och att andemeningen i antagandeöverenskommelsen, inklusive tillämplig bilaga, skall ha samma innebörd som drogs i medlingen mellan BI och Byggnads.
- § 4 Byggnads för fram sin ståndpunkt att Medlingsinstitutets hemställan per den 31 mars 2014 samt andemeningen i

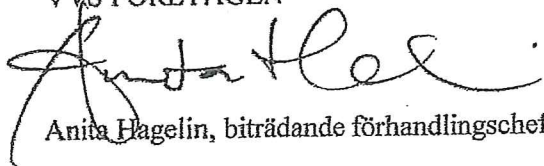
antagandeöverenskommelsen inte utgör tolkningsunderlag vid eventuell tvist eftersom detta enligt Byggnads mening aldrig varit överenskommet mellan parterna.

§ 5 Parterna är överens om att frågan om huvudentreprenörsansvar och andra frågor hänförliga till antagandeöverenskommelsen inte skall bli föremål för några avtalsförhandlingar under avtalsrörelsen 2016.

§ 6 Förhandlingen avslutas i enighet i och med att antagandeöverenskommelsen, inklusive tillämplig bilaga, undertecknas av samtliga parter.

Datum: 2016-02-19

VVS FÖRETAGEN

Anita Hagelin, biträdande förhandlingschef

Datum: 19/2-2016

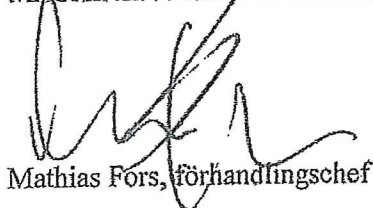
PLÅTSLAGERIERNAS RIKSFÖRBUND

Claes Arenander, förhandlingschef

Datum: 19/2 2016

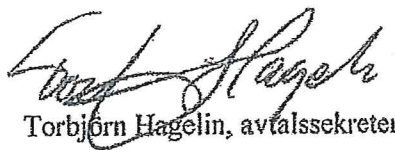
MASKINENTREPRENÖRERNA

Mathias Fors, förhandlingschef

Datum: 19/2-2016

SVENSKA
BYGGNADSARBETAREFÖRBUNDET

Torbjörn Hagelin, avtalssekreterare

Antagande av Sveriges Byggindustriers och Svenska Byggnadsarbetareförbundets kollektivavtal om huvudentreprenörsansvar

1. Bakgrund:
Sveriges Byggindustrier och Svenska Byggnadsarbetareförbundet ("Byggnads") antog den 31 mars 2014 Medlingsinstitutets hemställan om nytt kollektivavtal avseende huvudentreprenörsansvar ("HEA") för perioden 1 april 2014 till och med 31 mars 2016 med ikraftträdande den 1 januari 2015 (Byggavtalet, bilaga D, avsnitt 4.1, punkten e samt avsnitt 6 ("Avtalet").
2. Överenskommelse:
Parterna överenskommer härmed att VVS Företagen ("VVS F"), Maskinentreprenörerna ("ME") och Plåtslageriernas Riksförbund ("PLR") skall anta Avtalet i sin helhet med nedan undantag och implementeringsvillkor. Kollektivavtalstexten avseende Avtalet för respektive arbetsgivarförbund framgår av förbundsvisa bilagor.
3. Undantag:
Samtliga hänvisningar till Byggavtalet skall ersättas med respektive arbetsgivarförbunds kollektivavtal. På samma sätt skall samtliga hänvisningar till BI eller Sveriges Byggindustrier ersättas med respektive arbetsgivarförbund.

Hänvisningen i bilaga D, avsnitt 6, andra stycket till avsnitten 3 och 4 i Byggavtalet skall ersättas med motsvarande eller, där motsvarighet saknas, i möjligaste mån liknande avtalstext i respektive arbetsgivarförbunds kollektivavtal angående anlitanande av underentreprenör och tillämplighet av § 38 MBL.

HEA enligt bilaga D, avsnitt 6, sjätte stycket föreligger inte för VVS F och PLR i förhållande till brister i skyldigheten att hålla sådant granskningsunderlag tillgängligt som krävs för att kunna bedöma om arbetstagaren har fått korrekt lön och ersättning enligt Byggavtalet 2010 § 3 punkten 10.2 eftersom VVS F och PLR inte har granskning i sina kollektivavtal. Det aktuella stycket i HEA ska istället ersättas med följande text.

"När tvisteförhandling enligt 35 § MBL aktualiserats och det visar sig att en arbetsgivare inte är bunden av Teknikinstallationsavtalet/Plåt- och ventilationsavtalet eller förhandlingsvägrar eller inte medverkar i utredningen avseende lönekravet genom att inte överlämna sådant nödvändigt löneunderlag som krävs för att kunna bedöma om arbetstagaren fått korrekt lön och ersättning kan Byggnads Region hos huvudentreprenören begära att tvisten ska bli föremål för överläggningar och utredning."

Hänvisningen i bilaga D, avsnitt 6, sista stycket till § 3 punkten 9.2 Byggavtalet skall ersättas med tillämplig lägsta lön enligt respektive arbetsgivarförbunds kollektivavtal.

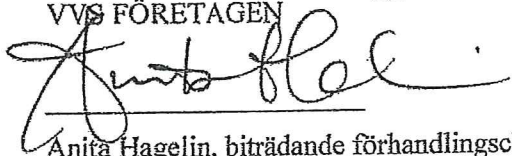
4. Implementeringsvillkor:
Antagandet av Avtalet skall träda i kraft i samband med att respektive huvudkollektivavtal träder i kraft efter avtalsrörelsen 2016. Moratorium skall pågå till och med årsskiftet 2016/17 under vilket parterna på arbetsgivarsidan åtar sig att informera medlemsföretagen om överenskommelsens innebörd och åligganden. Under denna period åtar sig Byggnads att inte kräva skadestånd från VVS F, ME eller PLR, inklusive respektive arbetsgivarförbunds medlemsföretag och att lösa samtliga frågor hänförliga till Avtalet centralt i samförstånd med respektive arbetsgivarförbund. Parterna åtar sig vidare att inte påkalla några avtalsförhandlingar avseende ändringar av Avtalet förrän tidigast nästkommande avtalsrörelse efter årsskiftet 2016/17.

Handwritten signatures and initials in the bottom right corner, including "cot", "AH", and "AA".

Arbetsgivarförbunden nedan tecknar var för sig denna överenskommelse.

Datum: 2016-02-19

VVS FÖRETAGEN

Anita Hagelin, biträdande förhandlingschef

Datum: 19/2-2016

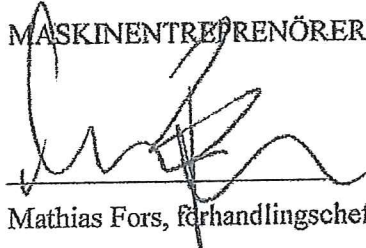
PLÅTSLAGERIERNAS RIKSFÖRBUND

Claes Arenander, förhandlingschef

Datum: 19/2 2016

MASKINENTREPRENÖRERNA

Mathias Fors, förhandlingschef

Datum: 19/2 2016

SVENSKA
BYGGNADSARBETAREFÖRBUNDET

Torbjörn Hagelin, avtalssekreterare

YAAH

TILLÄMPNINGSREGLER VID ANLITANDE AV UNDERENTREPRENÖRER

§ 1 Kontroll och förteckning

a) Kontroll av UE

Arbetsgivare skall kontrollera att underentreprenörer som anlitas uppfyller följande villkor:

1. F-skattebevis
2. Momsregistreringsbevis
3. Registreringsbevis
4. Kollektivavtal för ifrågavarande arbete. Detta villkor gäller dock inte för s.k. "enmansföretag".
5. Hos företaget inte föreligger klara och förfallna fordringar på lön eller annan ersättning.

ENTREPRENADKEDJOR OCH ANSVAR FÖR HUVUDENTREPRENÖR

Huvudentreprenör enligt bestämmelserna i denna bilaga är första arbetsgivare bunden av Teknikinstallationsavtalet under byggherren.

En arbetsgivare som anlitar en underentreprenör i enlighet med bestämmelserna i Tillämpningsregler vid anlitande av underentreprenör, ska se till att den underentreprenör som anlitas förbinder sig att iaktta bestämmelserna i denna bilaga, om underentreprenören i sin tur anlitar en underentreprenör.

En arbetsgivare som är underentreprenör ska till sin beställare rapportera vilken underentreprenör som arbetsgivaren har anlitat. Arbetsgivaren ska också till beställaren vidarebefordra rapporter som denne har fått från en underentreprenör som denne i sin tur har anlitat.

Den som är huvudentreprenör enligt ovan ska sammanställa rapporterna och upprätta en lista över vilka underentreprenörer som denne anlitat på arbetsplatsen och vilka underentreprenörer som dessa i sin tur anlitat på arbetsplatsen (underentreprenörslista).

Byggnads Region har, i syfte att kontrollera efterlevnaden av denna bilaga, rätt att få ta del av de uppgifter i underentreprenörslistan som visar vilka underentreprenörer inom Teknikinstallationsavtalets tillämpningsområde som verkar på arbetsplatsen. Byggnads Region har rätt att få ta del av listan hos huvudentreprenören vid ett arbetsplatsbesök senast fyra arbetsdagar efter det att en skriftlig begäran kom huvudentreprenörens ansvarige produktionsledare på arbetsplatsen tillhanda.

När tvisteförhandling enligt 35 § MBL aktualiserats och det visar sig att en arbetsgivare inte är bunden av Teknikinstallationsavtalet eller förhandlingsvägrar eller inte medverkar i utredningen avseende lönekravet genom att inte överlämna sådant nödvändigt löneunderlag som krävs för att kunna bedöma om arbetstagaren fått korrekt lön och ersättning kan Byggnads Region hos huvudentreprenören begära att tvisten ska bli föremål för överläggningar och utredning.

Överläggningarna och utredningen, som ska genomföras utan dröjsmål, ska syfta till att klarlägga tvisten.

Huvudentreprenören och Byggnads ska i förekommande fall aktivt medverka till att åstadkomma rättelse av berörd arbetsgivare.

Om tvisten inte löses och den berör arbetsplats där medlemsföretag i VVS Företagen är huvudentreprenör kan Byggnads inom 30 dagar påkalla att den ska prövas av en särskild nämnd, OR-nämnden. Nämnden består av en representant från VVS Företagen och en representant från Byggnads

Handwritten signatures and initials in the bottom right corner, including "VVS", "CA", and "A1".

samt en av parterna tillsammans utsedd opartisk ordförande. Förfarandet i nämnden ska vara skriftligt, bedrivs utan dröjsmål samt avslutas med ett beslut vari nämnden avgör huruvida betalningsskyldighet för en arbetsgivare föreligger eller inte. Fordran som varit föremål för nämndens beslut ska anses slutligt reglerad mellan parterna.

För det fall OR-nämnden i sitt beslut finner att betalningsskyldighet föreligger ska skyldigheten utan dröjsmål fullgöras genom den av VVS Företagen inrättade OR-fonden. Efter sådan utbetalning kan regressrätt göras gällande gentemot den arbetsgivare som enligt OR-nämndens beslut har betalningsansvar eller mot arbetsgivare som på annat sätt brustit i sina förpliktelser enligt denna bilaga eller mot sin betalningsskyldighet enligt lag.

OR-nämnden ska vid sin prövning av krav på lön och annan ersättning, i de fall anspråken inte är ostridiga eller den betalningsskyldige arbetsgivaren inte är bunden av kollektivavtal med Byggnads, beräkna och fastställa betalningsskyldigheten vad avser lön enligt en veckoarbetstid om 40 timmar och en timlön (eller för kylföretag, motsvarande omräknad timlön utifrån tillämplig månadslön,) som om lönebilagan tabell A för yrkesarbetare vore tillämplig. Betalningsskyldigheten kan avse högst 12 veckor.

AH 11/13
CA
AH

§ 12 Giltighetstid

Giltighetstid och uppsägning

Detta kollektivavtal gäller från och med den 1 april 2016 till och med den 30 april 2017.

Om begäran om förhandling ej sker senast två månader före den 30 april 2017 förlängs avtalet ett år i sänder.

Om begäran om förhandling framställs före den 1 mars 2017 gäller avtalet för tiden efter den 30 april 2017 med sju dagars ömsesidig uppsägningstid.

Stockholm den 20 april 2016

VVS Företagen

Svenska Byggnadsarbetare-
förbundet

Anita Hagelin

Torbjörn Hagelin